

**PRZYSPIESZACZ DO WYROBÓW
DWUKOMPONENTOWYCH - KATALIZATOR**

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 07.11.2018

Wersja PL: 7.0

*Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.***SEKCJA 1: Identyfikacja substancji/mieszaniny i identyfikacja przedsiębiorstwa****1.1. Identyfikator produktu** Przyspieszacz do wyrobów dwukomponentowych - katalizator**1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane**Zastosowanie zidentyfikowane: Przyspieszacz procesów utwardzania w produktach dwukomponentowych.
Do profesjonalnego stosowania w lakiernictwie samochodowym.

Zastosowanie odradzane: nie określono

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki**Producent:** GRUPA EXLAK
44-153 Sośnicowice
ul. Kozielska 14
Tel./fax. 032 238 -41-81Adres e-mail osoby odpowiedzialnej za kartę charakterystyki: grupa.exlak@interia.pl**1.4. Numer telefonu alarmowego** 112 (ogólny telefon alarmowy), 998 (straż pożarna), 999 (pogotowie medyczne);
(+48) 32 238-41-81 (od 8.00 do 16.00)**SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń****2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny**

Klasyfikacja wg 1272/2008

Flam. Liq. 3; H226
Asp. Tox. 1; H304
Acute Tox. 4 ; H312
Acute Tox. 4; H332
Repr.1B; H360FD
Muta.2; H341
Skin Irrit. 2; H315
Eye Irrit. 2; H319
Skin Sens. 1; H317
STOT SE 3; H335
STOT SE 2; H371
STOT RE 2; H373
Aquatic Chronic 3; H412**Zagrożenie dla zdrowia człowieka**

Może działać szkodliwie na płodność. Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki. Podejrzewa się, że powoduje wady genetyczne. Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią. Działa szkodliwie w następstwie wdychania. Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą. Działa drażniąco na skórę. Działa drażniąco na oczy. Może powodować reakcję alergiczną skóry. Może powodować podrażnienie dróg oddechowych. Może powodować uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub narażenie powtarzane. Może powodować uszkodzenie narządów.

Zagrożenie dla środowiska

Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Zagrożenia fizyczne/chemiczne

Łatwopalna ciecz i pary

2.2. Elementy oznakowania**Zawiera:**

Dimetylobenzen – mieszanina izomerów (CAS: 1330-20-7)

Etylobenzen (CAS: 100-41-4)

Dilaurynian dibutylocyny (CAS: 77-58-7)

**PRZYŚPIESZACZ DO WYROBÓW
DWUKOMPONENTOWYCH - KATALIZATOR**

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 07.11.2018

Wersja PL: 7.0

*Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.***SEKCJA 2: Identyfikacja zagrożeń (ciąg dalszy)****Piktogramy:**Hasło ostrzegawcze: **Niebezpieczeństwo****Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:**

- H226** – Łatwopalna ciecz i pary.
- H304** – Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.
- H312** – Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą
- H315** – Działa drażniąco na skórę.
- H317** – Może powodować reakcję alergiczną skóry.
- H319** – Działa drażniąco na oczy
- H332** – Działa szkodliwie w następstwie wdychania.
- H335** – Może powodować podrażnienie dróg oddechowych
- H341** – Podejrzewa się, że powoduje wady genetyczne
- H360FD** – Może działać szkodliwie na płodność. Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki.
- H371** – Może powodować uszkodzenie narządów.
- H373** – Może powodować uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub narażenie powtarzane.
- H412** – Działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Zwroty określające środki bezpieczeństwa:

- P201** – Przed użyciem zapoznać się ze specjalnymi środkami ostrożności.
- P210** – Przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni, źródeł iskrzenia, otwartego ognia i innych źródeł zapłonu. Nie palić.
- P271** – Stosować wyłącznie na zewnątrz lub w dobrze wentylowanym pomieszczeniu
- P280** – Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną/ochronę oczu/ochronę twarzy.
- P302 + P352** – W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ; umyć dużą ilością wody z mydłem.
- P304 + P340** – W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO DRÓG ODDECHOWYCH: wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić mu warunki do swobodnego oddychania.
- P308 + P313** – W przypadku narażenia lub styczności: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.
- P333 + P313** – W przypadku wystąpienia podrażnienia skóry lub wysypki: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza

2.3. Inne zagrożenia

Mieszanina nie zawiera substancji spełniających kryteria PBT i vPvB zgodnie z załącznikiem XIII rozporządzenia REACH.

**PRZYŚPIESZACZ DO WYROBÓW
DWUKOMPONENTOWYCH - KATALIZATOR**

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 07.11.2018

Wersja PL: 7.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.

SEKCJA 3: Skład/informacja o składnikach

3.1 Substancje:

Nie dotyczy.

3.2 Mieszaniny:

Niebezpieczne składniki:

Identyfikator produktu	Zawartość %	Klasyfikacja CLP	
		Klasa zagrożenia i kody kategorii	Kody zwrotów wskazujących rodzaj zagrożenia
Dimetylobenzen – mieszanina izomerów* CAS: 1330-20-7 WE: 215-535-7 Nr indeksowy: 601-022-00-9 Nr REACH: 01-2119488216-32-XXXX	70 – 90	Flam. Liq. 3 Asp. Tox. 1 Acute Tox. 4 Skin Irrit. 2 Eye Irrit. 2 STOT SE 3 STOT RE 2	H226 H304 H332 H312 H315 H319 H335 H373
Etylobenzen* CAS: 100-41-4 WE: 202-849-4 Nr indeksowy: 601-023-00-4 Nr REACH: 01-2119489370-35-XXXX	10 – 20	Flam. Liq. 2 Acute Tox. 4 STOT RE 2 Asp. Tox. 1 Aquatic Chronic 3	H225 H332 H373 H304 H412
Dilaurynian dibutylocyny CAS: 77-58-7 WE: 201-039-8 Nr indeksowy: - Nr REACH: 01-2119496068-27-XXXX	<1,5	Acute Tox. 4 Repr. 1B Muta. 2 Skin Corr.1C Eye Dam. 1 Skin Sens. 1 STOT SE 1 STOT RE 1 Aquatic Acute 1 Aquatic Chronic 1	H302 H360 H341 H314 H318 H317 H370 H372 H400 H410

Pełna treść zwrotów H w sekcji 16

*substancje z określoną wartością NDS

SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy

4.1. Opis środków pierwszej pomocy**W przypadku kontaktu ze skórą:**

Umyć zabrudzoną skórę wodą z mydłem, spłukać dokładnie wodą, w przypadku pojawienia się podrażnienia, rumieni skontaktować się z lekarzem.

W przypadku kontaktu z oczami:

Przepłukać oczy przez kilkanaście minut (ok. 15) dużą ilością wody, trzymając powieki szeroko rozwarte. Unikać silnego strumienia, ze względu na niebezpieczeństwo uszkodzenia rogówki, skontaktować się z lekarzem.

Narażenie inhalacyjne:

W razie zawrotów głowy lub nudności wyprowadzić poszkodowanego na świeże powietrze, w razie braku szybkiej poprawy zasięgnąć porady lekarza.

W przypadku połknięcia:

Nie wywoływać wymiotów, natychmiast skontaktować się z lekarzem. Nie podawać niczego doustnie osobie nieprzytomnej

**PRZYŚPIESZACZ DO WYROBÓW
DWUKOMPONENTOWYCH - KATALIZATOR**

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 07.11.2018

Wersja PL: 7.0

*Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.***SEKCJA 4: Środki pierwszej pomocy (ciąg dalszy)****4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia**

Kontakt ze skórą: może powodować reakcję alergiczną skóry, powoduje podrażnienia, zaczerwienienie w przypadku powtarzającego się kontaktu. Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą, możliwa jest absorpcja skórna produktu.

Kontakt z oczami: podrażnienie w przypadku bezpośredniego kontaktu.

Układ oddechowy: podrażnienie błon śluzowych nosa, gardła i dalszych odcinków układu oddechowego. Może wpływać niekorzystnie na organy wewnętrzne – wątroba, nerki, wywołuje bóle i zawroty głowy, uczucie senności, osłabienie, w skrajnych przypadkach utrata przytomności.

Przewód pokarmowy: podrażnienia chemiczne jamy ustnej, gardła i dalszych odcinków przewodu pokarmowego. Po wchłonięciu mogą wystąpić objawy zatrucia pokarmowego, ból brzucha, zawroty głowy, nudności i wymioty. Spożycie dużych ilości może prowadzić do uszkodzenia wątroby i nerek. Występuje ryzyko aspiracji do płuc i ich uszkodzenia.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Decyzję o sposobie postępowania podejmuje lekarz po ocenie stanu poszkodowanego.

SEKCJA 5: Postępowanie w przypadku pożaru**5.1. Środki gaśnicze**

Odpowiednie środki gaśnicze: piana alkoholoodporna lub suche proszki gaśnicze (A,B,C), dwutlenek węgla (gaśnica śniegowa), piasek lub ziemia, mgła wodna. Stosować metody gaśnicze odpowiednie do warunków otoczenia.

Niewłaściwe środki gaśnicze: Silny strumień wody.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Łatwopalna ciecz i pary. W trakcie pożaru, pod wpływem działania wysokich temperatur uwalniają się toksyczne produkty rozkładu zawierające min. tlenki węgla.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Pojemniki znajdujące się w strefie pożaru chłodzić rozproszonym strumieniem wody, o ile jest to możliwe usunąć ze strefy zagrożenia. W przypadku pożaru w zamkniętym pomieszczeniu należy stosować odzież ochronną i aparat oddechowy na sprężone powietrze. Nie dopuszczać do przedostania się wody gaśniczej do wód powierzchniowych, gruntowych i kanalizacji.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska**6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych**

Dla osób nienależących do personelu udzielającego pomocy: zawiadomić o awarii odpowiednie służby. Usunąć z obszaru zagrożenia osoby niebiorące udziału w likwidacji awarii. Usunąć wszystkie potencjalne źródła zapłonu.

Dla osób udzielających pomocy: Zadbać o odpowiednią wentylację, stosować rękawice ochronne, stosować obuwie oraz ubranie ochronne, stosować okulary ochronne lub maskę zabezpieczającą twarz w przypadku możliwości rozchlapywania produktu. Nie wdychać par produktu. Stosować indywidualne środki ochrony dróg oddechowych.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Zapobiegać rozprzestrzenianiu się oraz przedostaniu do kanalizacji i zbiorników wodnych, poinformować władze lokalne w przypadku niemożności zapewnienia ochrony.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Zapobiegać rozprzestrzenianiu się i usuwać poprzez zebranie na materiale absorpcyjnym (piasek, trociny, ziemia okrzemkowa, absorbent uniwersalny), zanieczyszczony materiał umieścić w odpowiednio oznakowanych pojemnikach w celu utylizacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Postępowanie z odpadami produktu – patrz sekcja 13 karty.

PRZYŚPIESZACZ DO WYROBÓW DWUKOMPONENTOWYCH - KATALIZATOR

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 07.11.2018

Wersja PL: 7.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.

SEKCJA 6: Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska (ciąg dalszy)

Środki ochrony indywidualnej – patrz sekcja 8 karty.

SEKCJA 7: Postępowanie z substancjami i mieszaninami oraz ich magazynowanie

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Stosować tylko w pomieszczeniach dobrze wentylowanych. Unikać kontaktu z oczami. Unikać przedłużonego lub powtarzającego się kontaktu ze skórą. Unikać rozlewania. Unikać wdychania par produktu. Nie dopuszczać do przekraczania wartości NDS dla składników produktu w powietrzu środowiska pracy. Unikać źródeł zapłonu, podwyższonej temperatury, gorących powierzchni i otwartego ognia. Zastosować środki zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym – odpowiednie zerowanie i uziemienie podczas np. przelewania zawartości pojemników. Zaleca się noszenie antystatycznego ubioru i obuwia podczas pracy z produktem, a podłoga pomieszczeń, gdzie składowany jest lub stosuje produkt powinna być wykonana z materiałów przewodzących prąd elektryczny. Upewnić się czy oświetlenie elektryczne i instalacja elektryczna są sprawne i nie stanowią potencjalnego źródła zapłonu. Nie stosować narzędzi skrawających powodujących iskrzenie. Unikać wdychania oparów/aerozoli produktu. Pracować zgodnie z zasadami bezpieczeństwa i higieny: nie spożywać pokarmów i napojów, nie palić w miejscu pracy, myć ręce po użyciu, zdjąć zanieczyszczoną odzież i wyposażenie ochronne przed wejściem do miejsc przeznaczonych do spożywania posiłków.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

Przechowywać w chłodnym (temperatura magazynowania 5°C - 30°C), suchym, dobrze wentylowanym pomieszczeniu w prawidłowo oznakowanym szczelnie zamkniętym oryginalnym pojemniku. Unikać bezpośredniego działania promieni słonecznych i źródeł ciepła, gorących powierzchni i otwartego ognia. Po otwarciu szczelnie zamykać pojemniki i ustawiać w pozycji pionowej, aby zapobiec wyciekowi produktu. Nie przechowywać w pobliżu utleniających, silnie zasadowych i silnie kwaśnych produktów.

7.3. Szczegółne zastosowanie(-a) końcowe

Przyspieszacz procesów utwardzania w produktach dwu-komponentowych

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej

8.1. Parametry dotyczące kontroli

Normy ekspozycji dla zagrożeń zawodowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (DZ.U. poz.1286)

Składniki, dla których obowiązują normy ekspozycji:

Nazwa i nr CAS substancji chemicznej	Najwyższe dopuszczalne stężenie (w mg/m ³) w zależności od czasu narażenia w ciągu zmiany roboczej			Liczba włókien (w cm ³)	Uwagi: Oznakowanie substancji notacją „skóra”
	NDS	NDSch	NDSP		
Dimetylobenzen – mieszanina izomerów [CAS: 1330-20-7]	100	200	-	-	skóra
Etylobenzen [CAS: 100-41-4]	200	400	-	-	skóra

Dopuszczalne stężenie składnika niebezpiecznego (ksylen) w materiale biologicznym:

DSB –1,4 g/dm³ w przeliczeniu na średnią gęstość moczu wynoszącą 1,024

Substancja oznaczana – kwas metylohipurowy

Materiał biologiczny – mocz

Uwagi: próbka pobierana jednorazowo, pod koniec ekspozycji dziennej w dowolnym dniu.

**PRZYŚPIESZACZ DO WYROBÓW
DWUKOMPONENTOWYCH - KATALIZATOR**

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 07.11.2018

Wersja PL: 7.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.

SEKCJA 8: Kontrola narażenia/środki ochrony indywidualnej (ciąg dalszy)

Dopuszczalne stężenie składnika niebezpiecznego (etylobenzen) w materiale biologicznym:

DSB –0,3 g/g kreatyniny

Substancja oznaczana – kwas migdałowy

Materiał biologiczny – mocz

Uwagi: próbka pobierana jednorazowo, pod koniec ekspozycji dziennej w dowolnym dniu.

8.2. Kontrola narażenia

Stosowne techniczne środki kontroli: zalecane jest stosowanie wentylacji ogólnej pomieszczenia.

Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualne wyposażenie ochronne:

Ochrona oczu lub twarzy:

Stosować okulary ochronne lub maskę zabezpieczającą twarz (zgodne z normą EN 166).

Ochrona skóry:

Ochrona rąk:

używać rękawic ochronnych odpornych na działanie chemikaliów wykonanych z witonu (grubość 0,7 mm, czas przenikania > 480 min) lub kauczuku nitylowy (grubość 0,4 mm, czas przenikania > 30 min.) zgodnych z normą EN-PN 374:2005.

Materiał z jakiego wykonane są rękawice:

Wybór odpowiednich rękawic nie zależy jedynie od materiału, ale też od marki i jakości wynikających z różnych producentów. Odporność materiału, z którego wykonane są rękawice może być określona po przeprowadzeniu testów. Dokładny czas zniszczenia rękawic musi być ustalony przez producenta.

Inne:

Stosować odzież ochronną – prac regularnie.

Ochrona dróg oddechowych:

Unikać wdychania par produktu. W warunkach przekroczenia NDS składników w środowisku pracy stosować indywidualne środki ochrony dróg oddechowych – maskę lub półmaskę skompletowaną z filtrem i pochłaniaczem par typu A lub uniwersalnym (klasa 1,2 lub 3) zgodne z normą EN 141.

Zagrożenia termiczne:

Nie dotyczy.

Kontrola narażenia środowiska

Nie dopuszczać do rozprzestrzeniania się w środowisku i przedostania się do kanalizacji i cieków wodnych.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Stan fizyczny	Ciecz
Kolor	Bezbarwny
Zapach	Rozpuszczalnikowo – estrowy
Próg zapachu	0,9 - 9 mg/m ³ (ksylen)
pH	Nie określono

**PRZYŚPIESZACZ DO WYROBÓW
DWUKOMPONENTOWYCH - KATALIZATOR**

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 07.11.2018

Wersja PL: 7.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.

SEKCJA 9: Właściwości fizyczne i chemiczne (ciąg dalszy)

Temperatura topnienia/zakres	Nie określono
Temperatura wrzenia/zakres	ok. 130°C
Temperatura zapłonu	24°C
Szybkość parowania	Nie określono
Palność (ciało stałe, gaz)	Nie określono
Dolna granica wybuchowości	1 vol% (ksylen)
Górna granica wybuchowości	8 vol% (ksylen)
Prężność par	9 hPa (ksylen)
Względna gęstość par	Nie określono
Gęstość w temp. 20°C	ok. 0,9 g/cm ³ (20°C)
Rozpuszczalność	Nie określono
Współczynnik podziału n-oktanol/woda	>3
Temperatura samozapłonu	>200°C
Temperatura rozkładu	Nie określono
Lepkość	Nie określono
Właściwości wybuchowe	Nie określono
Właściwości utleniające	Nie określono

9.2. Inne informacje

Brak dodatkowych wyników badań.

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność

10.1. Reaktywność

Nie znana.

10.2. Stabilność chemiczna

Produkt stabilny w normalnych warunkach stosowania, magazynowania i transportu.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Produkt reaguje z wydzieleniem dużej ilości ciepła z utleniaczami i silnymi kwasami i zasadami (reakcje egzotermiczne).

10.4. Warunki, których należy unikać

Unikać podwyższonej temperatury, bezpośredniego działania promieni słonecznych, gorących powierzchni i otwartego ognia. Chronić przed wilgocią – kontakt z wodą zwiększa ciśnienie w zamkniętym pojemniku.

10.5. Materiały niezgodne

Silne kwasy, silne zasady, silne środki utleniające.

**PRZYŚPIESZACZ DO WYROBÓW
DWUKOMPONENTOWYCH - KATALIZATOR**

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 07.11.2018

Wersja PL: 7.0

Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.

SEKCJA 10: Stabilność i reaktywność (ciąg dalszy)

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

W wysokich temperaturach uwalniają się toksyczne produkty rozkładu – tlenki węgla, tlenki azotu.

SEKCJA 11: Informacje toksykologiczne

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

a) toksyczność ostra: **Działa szkodliwie w następstwie wdychania. Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą.**

ATE mix doustnie: 33333mg/kg

ATE mix skóra: <1100mg/kg

ATE mix inhalacja (pary): <11mg/l

ATE mix inhalacja (mgła): <1,5mg/l

Dimetylobenzen – mieszanina izomerów

LD50 (doustnie, szczur): 4300 mg/kg

LC50 (szczur; inhalacja): 22100 mg/m³/4h

Próg wyczuwalności zapachu 0,9 - 9 mg/m

Etylobenzen

LD50 (doustnie, szczur): 3500 mg/kg

LC50 (szczur; inhalacja): 17800 mg/m³/4hTCL0 (człowiek; inhalacja): 442 mg/ m³ (8h)

Dilaurynian dibutylocyny

LD50 (doustnie, szczur): 1600 - 2071mg/kg

b) działanie żrące/drażniące na skórę: **Działa drażniąco na skórę.**

c) poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy: **Działa drażniąco na oczy.**

d) działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę: **Może powodować reakcję alergiczną skóry.**

e) działanie mutagenne na komórki rozrodcze: **Podejrzewa się, że powoduje wady genetyczne.**

f) rakotwórczość: W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione..

g) szkodliwe działanie na rozrodczość: **Może działać szkodliwie na płodność. Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki.**

h) działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe: **Może powodować podrażnienie dróg oddechowych. Może powodować uszkodzenie narządów.**

i) działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane: **Może powodować uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub narażenie powtarzane.**

j) zagrożenie spowodowane aspiracją: **Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.**

Informacje dotyczące prawdopodobnych dróg narażenia:

Kontakt ze skórą: może powodować reakcję alergiczną skóry, powoduje podrażnienia, zaczerwienienie w przypadku powtarzającego się kontaktu. Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą, możliwa jest absorpcja skórna produktu.

Kontakt z oczami: podrażnienie w przypadku bezpośredniego kontaktu.

Układ oddechowy: podrażnienie błon śluzowych nosa, gardła i dalszych odcinków układu oddechowego. Może wpływać niekorzystnie na organy wewnętrzne – wątroba, nerki, wywołuje bóle i zawroty głowy, uczucie senności, osłabienie, w skrajnych przypadkach utrata przytomności.

Przewód pokarmowy: podrażnienia chemiczne jamy ustnej, gardła i dalszych odcinków przewodu pokarmowego. Po wchłonięciu mogą wystąpić objawy zatrucia pokarmowego, ból brzucha, zawroty głowy, nudności i wymioty. Spożycie dużych ilości może prowadzić do uszkodzenia wątroby i nerek. Występuje ryzyko aspiracji do płuc i ich uszkodzenia.

Opóźnione, bezpośrednie oraz przewlekłe skutki krótko- i długotrwałego narażenia:

Brak danych.

Skutki wzajemnego oddziaływania:

Brak danych.

**PRZYŚPIESZACZ DO WYROBÓW
DWUKOMPONENTOWYCH - KATALIZATOR**

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 07.11.2018

Wersja PL: 7.0

*Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.***SEKCJA 12: Informacje ekologiczne****12.1. Toksyczność**

Szczegółowe badania nad działaniem mieszaniny na środowisko nie były prowadzone. Produkt **działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki**. Nie należy dopuszczać do przedostania się do wód gruntowych, kanalizacji i cieków wodnych.

Izomery ksylenu:Toksyczność ostra dla ryb (*Pimephales promelas*) LC50: 16,1 mg/dm³/96hToksyczność ostra dla bezkręgowców wodnych (*Daphnia magna*) EC50: 3,82 mg/dm³/48h**Etylobenzen:**Toksyczność ostra dla ryb (*Pimephales promelas*) LC50: 49 mg/dm³/96hToksyczność ostra dla bezkręgowców wodnych (*Daphnia magna*) EC50: 184 mg/dm³/24h**Dilaurynian dibutylocyny**Toksyczność ostra dla ryb (*Danio rerio*) LC50: 3,1mg/lToksyczność ostra dla bezkręgowców wodnych (*Daphnia*) EC50: 0,463mg/lToksyczność ostra dla bezkręgowców wodnych (*Daphnia magna*) EC50: 0,66mg/l, 48hToksyczność ostra dla innych organizmów wodnych (*Desmodesmus subspicatus*) EC50: 1mg/l**12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu****Ksylene:**

Substancja łatwo ulega biodegradacji w wodzie. 50-70% po 5 dniach (tlenowy, ścieki komunalne)

Okres połowicznego zaniku w wodach podziemnych: 20-116 dni,

Okres połowicznego zaniku w glebie: 2-7 dni

Okres połowicznego zaniku w atmosferze: 8-14 dni

Dilaurynian dibutylocyny

Substancja nie jest łatwo biodegradowalna.

12.3. Zdolność do bioakumulacji**Ksylene:** BCF <100**Dilaurynian dibutylocyny**BCF (ryby: *Carassius carassius*): 31 – 813 (7 dni)**12.4. Mobilność w glebie**

Brak danych.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Substancje zawarte w produkcie nie spełniają kryteriów PBT i vPvB.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Brak danych.

SEKCJA 13: Postępowanie z odpadami**13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów**

Pozostałość składować w oryginalnych pojemnikach. Utylizacją odpadów powinny się zająć wyspecjalizowane firmy.

Utylizować zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Puste opakowania należy poddać unieszkodliwieniu lub recyklingowi zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zalecane kody odpadu (zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. poz. 1923).

Przepisy wspólnotowe w sprawie odpadów:

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy.

**PRZYŚPIESZACZ DO WYROBÓW
DWUKOMPONENTOWYCH - KATALIZATOR**

Data wydania 29.03.2009

Wersja PL: 7.0

Data aktualizacji: 07.11.2018

*Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.***SEKCJA 14: Informacje dotyczące transportu****14.1. Numer UN (numer ONZ)**

ADR/RID/IMDG/IATA: 1263

14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN

ADR/RID: MATERIAŁ POKREWNY DO FARBY (obejmuje rozcieńczalniki i rozpuszczalniki)

IMDG: PAINT RELATED MATERIAL (including paint thinning and reducing compound)

IATA: Paint related material (including paint thinning and reducing compound)

14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie

ADR/RID/IMDG/IATA: 3

Nalepki: 3

14.4. Grupa pakowania

ADR/RID/IMDG/IATA: III

14.5. Zagrożenia dla środowiska

ADR/RID/IMDG/IATA: NIE

14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

Przewozić zawsze w zamkniętych pojemnikach, które są ustawione pionowo, opatrzone etykietą i zabezpieczone.

ADR:

Przepisy szczególne: 163, 640E, 650

Ilości ograniczone LQ: 5L

Nr rozpoznawczy zagrożenia: 30

Kategoria transportowa: 3

Kod ograniczenia przewozu przez tunele: D/E

IMDG:

Przepisy szczególne: 163, 223, 944, 955

Ilości ograniczone LQ: 5L

EmS: F-E, S-E

IATA:

IATA LTD QTY Pkg Inst: Y344

IATA LTD QTY Max Qty per Pkg: 10L

IATA Pkg Inst: 355

Cargo Air Packing Inst: 366

Cargo Air Max: 30L

Special Prov.: A3, A72, A192

14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC

Nie dotyczy.

**PRZYŚPIEZACZ DO WYROBÓW
DWUKOMPONENTOWYCH - KATALIZATOR**

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 07.11.2018

Wersja PL: 7.0

*Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.***SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych****15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny**

1. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006r w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń, stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) z późn. zm.
2. ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
3. Sprostowanie do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015 r. zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 2008r nr 1272/2008 (CLP) z późn. zm.
5. Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (DZ.U. Nr 63, poz. 322 z późn. zm.).
6. Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 lipca 2015 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. 2015 poz. 1203)
7. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 października 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kategorii substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych, których opakowania wyposaża się w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 1225)
8. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2013 nr 0 poz. 21 z późn. zm.).
9. Ustawa z dnia 13 czerwca 2013r o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (DZ.U. 2013, poz. 888 z późn. zm.).
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014r w sprawie katalogu odpadów (DZ.U. poz. 1923).
11. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy.
12. Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (DZ.U. Nr 227, poz. 1367 z późn. zm.)
13. Oświadczenie Rządowe z dnia 28 lutego 2017r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B do Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (DZ.U. 2017, poz. 1119).
14. Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018r w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (DZ.U. poz.1286)
15. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 11, poz. 86 z późn. zm.).
16. Obwieszczenie Ministra Zdrowia z dnia 9 września 2016 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. 2016, poz. 1488)
17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2003r w sprawie substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (DZ.U. Nr 217, poz.2141).

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Została przeprowadzona ocena bezpieczeństwa chemicznego dla substancji będących składnikami mieszaniny:

- Dimetylobenzen – mieszanina izomerów
- Etylobenzen

Załącznik XIII Rozp. REACH – Kryteria identyfikacji substancji trwałych, wykazujących zdolność do bioakumulacji i toksycznych (PBT) oraz substancji bardzo trwałych i wykazujących bardzo dużą zdolność do bioakumulacji (vPvB) – nie dotyczy

Załącznik XIV Rozp. REACH – Wykaz substancji podlegających procedurze udzielania zezwoleń: nie dotyczy

**PRZYŚPIESZACZ DO WYROBÓW
DWUKOMPONENTOWYCH - KATALIZATOR**

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 07.11.2018

Wersja PL: 7.0

*Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.***SEKCJA 15: Informacje dotyczące przepisów prawnych (ciąg dalszy)**

Substancje SVHC - Lista kandydacka substancji stanowiących bardzo duże zagrożenie, oczekujących na pozwolenie:
Nie dotyczy

Załącznik XVII Rozp. REACH – Ograniczenia dotyczące produkcji, wprowadzania do obrotu i stosowania niektórych niebezpiecznych substancji, mieszanin i wyrobów: nie dotyczy

SEKCJA 16: Inne informacje**Zwroty H:****H225** – wysoce łatwopalna ciecz i pary**H226** – łatwopalna ciecz i pary**H302** – działa szkodliwie po połknięciu**H304** – połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.**H312** – działa szkodliwie w kontakcie ze skórą**H314** – powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu**H315** – działa drażniąco na skórę**H317** – może powodować reakcję alergiczną skóry.**H318** – powoduje poważne uszkodzenie oczu**H319** – działa drażniąco na oczy**H332** – działa szkodliwie w następstwie wdychania**H335** – może powodować podrażnienie dróg oddechowych**H341** – podejrzewa się, że powoduje wady genetyczne**H360FD** – może działać szkodliwie na płodność. Może działać szkodliwie na dziecko w łonie matki.**H371** – Może powodować uszkodzenie narządów.**H370** – Powoduje uszkodzenie narządów**H372** – powoduje uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub narażenie powtarzane**H373** – może powodować uszkodzenie narządów poprzez długotrwałe lub narażenie powtarzane.**H400** – działa bardzo toksycznie na organizmy wodne**H410** – działa bardzo toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki**H412** – działa szkodliwie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki**Opis użytych skrótów, akronimów i symboli:****Flam. Liq. 2** – substancja ciekła łatwopalna kat.2**Flam. Liq. 3** – substancja ciekła łatwopalna kat.3**Acute Tox. 4** – toksyczność ostra kat.4**Asp. Tox. 1** – zagrożenie spowodowane aspiracją kat. 1**Repr. 1B** – działanie szkodliwe na rozrodczość kat. 1B**Muta. 2** – działanie mutagenne na komórki rozrodcze kat. 2**Skin Corr.1C** - działanie żrące na skórę kat. 1C**Skin Irrit. 2** – działanie drażniące na skórę kat. 2**Eye Dam. 1** – poważne uszkodzenie oczu kat. 1**Eye Irrit. 2** – działanie drażniące na oczy kat. 2**Skin Sens. 1** – działanie uczulające na skórę kat. 1**STOT SE 1** – działa toksycznie na narządy docelowe – narażenie jednorazowe STOT kat.1**STOT SE 3** – działa toksycznie na narządy docelowe – narażenie jednorazowe STOT kat.3**STOT RE 1** - działa toksycznie na narządy docelowe – powtarzane narażenie kat.2**STOT RE 2** – Działanie toksyczne na narządy docelowe – powtarzane narażenie STOT kat. 2**Aquatic Acute 1** – stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego kat.1**Aquatic Chronic 1** - stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego kat.1**Aquatic Chronic 3** – stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego kat. 3**NDS** – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie**NDSch** – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie Chwilowe**NDSP** – Najwyższe Dopuszczalne Stężenie Pułapowe**ATE** – szacunkowa toksyczność ostra

**PRZYŚPIESZACZ DO WYROBÓW
DWUKOMPONENTOWYCH - KATALIZATOR**

Data wydania 29.03.2009

Data aktualizacji: 07.11.2018

Wersja PL: 7.0

*Karta Charakterystyki jest zgodna z Rozporządzeniem WE 1907/2006 z 18.12.2006 – REACH oraz 2015/830 z 28.05.2015r.***SEKCJA 16: Inne informacje (ciąg dalszy)**

LC50 – (ang. *lethal concentration*) – medialne stężenie śmiertelne, statycznie wyznaczona wielkość stężenia substancji, po narażeniu na które można oczekiwać, że w czasie ekspozycji lub w trakcie określonego, umownego okresu po ekspozycji nastąpi zgon 50 % organizmów narażonych na tę substancję.

LD50 – (ang. *lethal dose*) – medialna dawka śmiertelna, statycznie wyznaczona wielkość pojedynczej dawki substancji, po podaniu której można oczekiwać śmierci 50 % narażonych organizmów testowych.

EC50 – (ang. *effective concentration*) – medialne stężenie skuteczne, statystycznie obliczone stężenie, które indukuje w medium środowiskowym określony efekt u 50 % organizmów doświadczalnych w określonych warunkach

BCF – współczynnik biokoncentracji

vPvB – Substancja bardzo trwała i wykazująca bardzo dużą zdolność do bioakumulacji

PBT – substancje trwale, wykazujące zdolność do bioakumulacji i toksyczne

ADR – Europejskie porozumienie w sprawie transportu drogowego towarów niebezpiecznych

RID – Rozporządzenie w sprawie przewozu towarów niebezpiecznych międzynarodowymi liniami kolejowymi

IMDG – Międzynarodowy Morski Kodeks transportu towarów niebezpiecznych

IATA – Rozporządzenie w sprawie transportu towarów niebezpiecznych wydane przez Zrzeszenie

międzynarodowego transportu lotniczego

Metoda klasyfikacji:

Klasyfikacji produktu dokonano na podstawie metody obliczeniowej

Zmiany w sekcji: 8, 15

Szkolenia:

Przed wystąpieniem do pracy z produktem obowiązkowo poddać pracowników szkoleniu BHP w związku z występowaniem w środowisku pracy czynników chemicznych. Przeprowadzić, udokumentować i zapoznać pracowników z wynikami oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy związanym z występowaniem czynników chemicznych.

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

Załącznik do Rozporządzenia (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015r.

Przepisy prawne przytoczone w sekcji 15 karty

Informacje Biura do Spraw Substancji Chemicznych.

Informacje zawarte w karcie charakterystyki dotyczą wyłącznie produktu wymienionego w tytule. Dane zawarte w karcie należy traktować wyłącznie jako pomoc dla bezpiecznego stosowania produktu. Ponieważ warunki magazynowania, transportu i stosowania są poza naszą kontrolą, nie mogą stanowić gwarancji w sensie prawnym. W każdym przypadku należy przestrzegać przepisów ustawowych i ewentualnych praw osób trzecich. *Karta nie stanowi oszacowania zagrożeń w miejscu pracy.* Produktu nie należy wykorzystywać do innych celów niż podane w sekcji 1 bez uprzedniej konsultacji z firmą **GRUPA EXLAK**.

Opracowano w SPIN-DORADZTWO www.spin-doradztwo.pl dla **GRUPA EXLAK**.